

Oponentský posudek k bakalářské práci
Vztah mezi tělesným a duchovním životem v teologické antropologii Oliviera Clémenta
ETF, obor Teologie křesťanských tradic, únor 2008

Autorka: Pavlína Mintálová
Vedoucí práce: Ivana Noble
Počet stran: 61

Cílem bakalářské práce Pavlíny Mintálové je „představit pojetí vztahu mezi duchovním a tělesným životem v antropologii Oliviera Clémenta“ (s. 1). Přestože v češtině již vyšlo několik Clémentových prací, nepatří u nás k nejznámějším představitelům pravoslavné teologické tradice. Tím spíše je přínosné, že si autorka zvolila uvést čtenáře do jeho teologicko-antropologického díla.

Práce je přehledně a logicky členěna do čtyř oddílů: život a dílo Oliviera Clémenta (dále OC), filosofické a teologické vlivy na antropologii OC, křesťanská antropologie OC, vztah tělesného a duchovního života. Zařazení každé kapitoly má svůj význam pro pochopení Clémentovy antropologie v celistvosti. Obzvlášť cenné je seznámení s těmi autory, kteří Clémenta inspirovali: Berd'ajev, Solovjov, Losský a Evdokimov.

Autorka dobře ukazuje přítomnost klasických důrazů pravoslavné teologické tradice v díle OC, ať už se jedná o trojiční a liturgickou teologii či apofatickou teologickou metodu – v tomto případě dokonce apofatickou antropologii.

Z mého pohledu je škoda, že se nepokusila uvést Clémentovu antropologii do dialogu s některými západními teology, např. Moltmannem (člověk jako vrchol stvoření, s. 30), Rahnerem (milost obsažená v samotné skutečnosti existence, s. 30) nebo Barthem (Kristovo boholidství nutné pro pochopení křesťanského pojetí osoby, s. 33). Také mi chybí, že autorka nepoložila Clémentově antropologii některé klasické otázky, jako např. ohledně hříchu, utrpení a bolesti.

Výtka spíše formálního charakteru se týká pojetí závěru, který zbytečně obsáhle opakuje již řečené. Až úplně na konci se autorka dostane k vlastnímu zhodnocení a domýšlení Clémentova díla, což by si, myslím, zasloužilo větší prostor.

Celkově lze říci, že Pavlína Mintálová prokázala schopnost pracovat s teologickou literaturou, navíc v tomto případě převážně cizojazyčnou. Práce působí vyzrálým dojmem. Občasné chyby v interpunkci nejsou na závadu porozumění.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení A-B.

Petr Jandejsek
10. února 2008